GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 74

W Niedzielę Dnia 16. Września 1810.

Mowa przy zaprowadzeniu Kodexu Napoleona, oraz Trybunału 1wszey Instancyi Departamentu Krakowskiego podług tegoż Kodexu, od Grona Adwokatow Departamentu tegoż przez Ur. Franciszka Pawłowskiego d. 15 Sierpnia 1810 miana.

Jaśnie Wielmożny Ministrze Sprawiedliwości! Wszystkie sposoby uszczęśliwienia, które Naywyższa Opatrzność z ludzkim Jestestwem ściśle uspołecznić raczyła, niczem innem nie są, iak tylko: wybornym, całość, trwałość i chwałę każdemu Narodowi sporządzaiącym narzędziem.— Między ieniak tylu Sposobow okazałością, nietylko, że się sprawiedliwość są nayisotnieysze do uszczęśliwienia szczególnego, powszechnego dobra liczy; ale też każdego codzienne doświadczenie naucza; że ta Sprawiedliwość! naypierwsza z Cnot mistrzyni, rownym wymiarem między wykonywaiących ią podzielona, Trony i Państwa utwierdza, Prawa Boskie, i ludzkie nieskazitelnie utrzymuie; dzikie, i nieposłuszne Narody, karnemi, i uciążliwemi czyni; nierządne w reszcie kraie, wzmocne, i rządne przeistacza, i gruntuie.— Albowiem: pomimo liczności Praw w stanie Towarzystw ludzkich znayduiących się, do których wpływa wiele rzeczy używanych przez ludzi, wiele gatunku usiłowań, i przemysłu; w żadnym kraiu nie są, i bydź nie mogą tak doskonałe, ażeby z pewnością o nich mowić można, iż przewidziały wszystko; wystarczyły na wszystko; i wszystkiemu skutecznie zaradziły. A gdy tak iest potrzeba więc udawać się często do źrzódła Praw, i dzielney ich pomocy, iaką iest światło rozumu i Sprawiedliwość przyrodzona! która przeciwnie; skoro się gdziekolwiek w niesprawiedliwość zamieni, obala z gruntu wszystko, i w przepaścistym odmęcie zguby i upadku nurza i niszczy wszystkich.— Z tey ci to bowiem przyczyny troskliwy o dobro i uszczęśliwienie swego Narodu Nayiaśnieyszy Fryderyk August Król i Pan Nasz Miłościwy! Jak do pierwszey cząstki Oyczystey Ziemi Naszey, za silnym Naypotężnieyszego w Swiecie Bohatyra wsparciem zdobytey, pod tytułem Xięstwa Warszawskiego exystuiącey w zaprowadzeniu Kodexu Praw Napoleona Wielkiego, Oycowskiey użył pieczołowitości; tak równie i do tey nowey Prowincyi świeżo odzyska-

ney, do tegoż Xięstwa Warszawskiego, iako iednorodnego Macierzyńskiego łona wcieloney, tęyże swoiey troskliwey nieublżia pieczy, gdy nam Kodex tenże sam Wielkiego Napoleona Imie noszący, równie tym koncem zaprowadza, ażeby Narod ten Jego nowo nabyty, przyszłey pomyślności wywyższenia swoiego, założone ugruntowanie w krotce zobaczył. — I w prawdzie słusznie sobie powiedzieć możemy, iż nigdy ieszcze chlubnieyszey, nie było dla Polaka Epoki, nad teraźnieyszą wprowadzenia Kodexu Wielkiego Napoleona! Kodexu! Tego to źrzodła obfitego szczęścia, z którego od dnia dzisieyszego, iuż czerpać zaczynamy! a które nas, i pokolenia nasze dalekie stale uszczęśliwiać będzie. Tego Kodexu! którego Tworcza, i niezwyciężona moc! byt nasz nieiako dopiero wskrzeszony, iuż trwałym i od wszelakiey obcey Potęgi napaści zabespieczonym czyni na zawsze. — Kodexu mowię tego! którego, pominąwszy stopeń Mądrości, i doskonałości, iakiego Prawodawstwo Napoleona, w porownaniu do innych Narodow, doszło! Samo upowszechnienie, iuż właśnie Prawem połowy Europy będące, tem więcey nas, do zakochania się w nim pobudzić winno, że ludzi do ludzi zbliża; że sposób ich myślenia iednoczy; i że ieine Opinie z wyobrażeń prawdziwych Filozofii Moralney, i z prawideł przyrodzenia odwiecznych, i koniecznych wydobyte, robi, i nieiako stwarza; a które! w krotce, że tak powiem, w iednę familią, i w ieden Narod zamienia tych, różnemi zwyczaiami rządzonych ludzi, których rozmaitość dotąd w Ustawach, a tem barziey w mniemaniach, i interessach rożniła i waśniła. — Tento więc iest Kodex! podług którego społeczność ludzka, zyskuie poważną poiednawczą Magistraturę, z Obywateli, Cnoty, charakterem, i rzadkiemi przymiotami rozsądku i umiarkowania utalentowanych, składaiącą się, w którey, zarażaiące ią plony niezgody i rozróżnień, w samem ich zawiązku, skutecznie uprzątane; a samo tylko błogosławieństwo Pokoiu i Jedności wszelacy mieszkańcy kraiu z nayprzyiemnieyszą korzyścią w udziale odnosić będą. — Ten to Kodex! podług którego także iuż dziśiay zyskuiemy u nas Trybunał pierwszy Instancyi, pod którego Opieką, gdy rowność Praw dla wszystkich iest wprowadzona, wszyscy Obywatele i Mieszkańcy kraiu, bez różnicy stanu i Religii, zostawać maią. Przed nim nieprzyiaźne talentom nierówności przesądy! nikną bez zwrotu. — Ten to nakoniec Kodex, bierze pod swą obronę sierotę, i wdowę; a sądzić nieporozumiewaiących się Braci, tych tylko będzie! których naydobroczynnieysze Poiednawcze Ustanowienia, pogodzić niezdołaią. Mniey więc sporow do rozstrzygnienia, a obfitsze dobrodzieystwa do zaspokoienia poróżnionych, i z sobą zwaśnionych stron ta Magistratura mieć będzie. — Lecz co umysły nasze tem mocniey uczuciami radości napełnia, iest to: Iż Departament ten, Sędziow z gorliwości w pełnieniu obowiązkow Sprawiedliwości znanych; Wysoką Nauką Prawa, i znaiomością Ustaw (których straż Im powierzona iest) zaszczyconych, pod sterem z wszechmiar Szanownego, Swiatłego, i wzorem Cnoty będącego Prezesa uzyskuie. —— Przyymiy więc JW. Ministrze Sprawiedliwości! od Grona tu zgromadzoney Palestry, którey imieniem, mowić przed Tobą mam honor, winny hołd wdzięczności i uszanowania, iaki za ten dobroczynny, z Twoiego przedstawienia dla nas wybor osób Sędziowskich, składamy Ci! Uchybiać bowiem wyrazow tych uczuciow byłoby to nieznać tego Do-

brodzieystwa, którego uczestnikami iesteśmy; i byłoby to wyższości Cnot i Talentow, iakiemi ten skład Trybunału naszego iest ozdobiony, nieumieć szacować. Te to są udziały, ściśle z sobą stowarzyszone, które wysoką dla składu tego dostoyność upoważniaią; a oraz Obywatelow o rzeczywistym, sprawiedliwości przezeń wymiarze wcześnie upewniaią. — I zaprawdę, ieżeli słusznie, względem swego stanu, szczęśliwym tego chorego sądzą? który, Cnotliwie doskonałemu, i iego dobrze znaiącemu słabość Lekarzowi się powierza! Ktoż bez uprzedzenia zaprzeczy nierównie większą dla Departamentu naszego szczęśliwość! gdy Ci u isków, i sporow Sędziami zostaią, którzy wyborne uprzymiotowani będąc kraiowe i Obywatelskie dotebnienia, nader dobrze znaią. — Do odgłosu więc tego rozchodzącego się po kraiu i Departamencie naszym, o Waszych przymiotach JJWW. Prezesie i Sędziowie, niesie wam także wysokie uwielbienia Palestra tuteysza, która Waszych Cnot, gorliwości, i Patryotyzmu! naybliższym zawsze była świadkiem, i która pomimo bystrości prześladowczego oka Rządu bywszego, umiała wiernie dochować swe dla Oyczyzny uczucia i Energiią Narodową w czystości. A nietchnąc tylko dla Oyczyzny, nie miała nigdy chluby, iak tylko dla niey pełnić usługi, i te iey chętnie (bez oglądania się na wszelkie niebespieczeństwa) poświęciła w ten czas, kiedy ie tylko czynić mogła, i do nich wezwana była. — Chlubą i to niemniey iest dla niey, gdy iey współczłonki, powiększey części, wysokie stopnie Urzędowania Sędziow, Appellacyi, Trybunałow Departamentowych, i poiednawczych, oraz i inne równie ważne kraiowej dzisiay zasiadaią. A pozostała reszta, po odbytych tymczasowych dla Oyczyzny obowiązkach, do iakich powołana była, na usługi Publiczne Prawom poświęcona, niesie Wam JJWW. Prezesie i Sędziowie, naypełnieysze swey radości, czci i uszanowania, przez usta moie wyrazy, z zapewnieniem: iż do tych uczuciow wdzięczności nowemu Prawodawstwu, naywiększych usiłowań do pilney i gorliwey pracy i do okazywania stronom gotowości na bronienie ich (gdy tego zażądaią) łączyć nieprzestanie. Owszem: do nayochotnieyszego posłuszeństwa Prawu, i Wysokich Jego Namiestniczych Władz rozkazow wykonywania, zawsze gotowa bydź pragnie.

Z Paryża d. 28. Sierpnia.

Dzisieyszy Dziennik państwa zawiera co następnie:

"Kupcy Paryscy i Kaleńscy, którzy niedawno przyiechali z Anglii, udzielili nam wiadomość następuiącą: — Bank Londyński wydał bardzo wiele papierowych pieniędzy. Naymnieysza kwota płacona iest papierami. Bankier, fabrykant, rzemieślnik nie posiada ani iedney gwinei w gotowych pieniądzach. Natomiast posiada Anglia niezmierną moc wszelkiego gatunku płodow; lecz się te nabywa niespokoynością właścicieli i spekulantow, ponieważ nie maią odbytu. Kupcy Angielscy posłali w prawdzie bardzo wiele towarow do Helgoland, ale te nie są tam sprzedane. Wszystkie kolonie, które posiadaią cukrowe płody, uciąża zakazuiące systema, ponieważ rząd pozwala ie tylko za granicę sprzedawać. Wyroki Berliński i Medyolański są dla Anglii nader szkodliwe. Gdyby nie miała ieszcze odbytu do Hiszpanii i Portugalii lub gdyby nie przemycano towarow tam, gdzie nie ma woysk Francuzkich, Anglia znaydowałaby się od dawna w wielkim kłopocie. Lecz postępy Francuzów w Hiszpanii i Portugalii, przyłączenie Hollandyi do Francyi

obecność woysk Francuzkich w różnych mieyscach, zmieniły teraz zupełnie postać Anglii. Wyroki Berliński i Medyolański stały się dla niey dotkliwszemi. Można sobie więc wystawić iakie w Londynie uczynić musiały wrażenie pogłoski, które rozsiano, iak by rząd Francuzki otworzył ląd dla osadowych towarow. Nie wchodzą w Londynie w rozbior nowych rozporządzeń w Francyi, ponieważ ie przesadzaią i onych w całey obszerności nie znaią, lecz dzieie się to dla tego, że tak bardzo potrzebuią odmiany w systemacie z strony Francyi, iż rząd Angielski chciwie nawet chwyta naymnieysze pozory dla zapobieżenia nieukontentowaniu i ożywienia nadziei. Przypuścić zatem z pewnością można, iż Anglia znayduie się nad brzegiem przepaści, i że niewątpliwie pod swoiemi papierowemi pieniądzmi upaść musi, skoro środki rządu Francuzkiego wykonane zostaną, i skoro ajenci iey w obcych portach zobaczą, iż przybywaiące z osadowemi towarami okręty nie są uznane za Amerykańskie, ale iako przychodzące z Londynu z zmyślonemi zaświadczeniami, które w Anglii piszą i publicznie sprzedaią. „

Tenże dziennik umieścił następuiący artykuł

Z Monachium d. 20. Sierpnia.

" Dowiedziawszy się Król Bawarski, iż trzy nieszczęśliwe familiie z lewego brzegu Renu, które uwiedzione zostały obietnicami wielu gruntow i znacznych zakładow w Krymie, znayduią się w naywiększey nędzy w kraiach iego, rozkazał im dać na zaspokoienie istotnieyszych potrzeb i powrot do Francyi 200 złr. ,

Na końcu tego tygodnia uda się dwor na 10 dni do Rambouillet.

Urodziny Cesarzowey obchodzone onegday były w St. Cloud przy naypięknieyszey pogodzie. Cały park i wszystkie kaskady były wspaniale oświecone. Przeszło 200,000 mieszkańcow Paryzkich znaydowało się w St. Cloud. O godzinie 9 zapalony był piękny faierwerk, który z Paryża widzieć można było.

Xżna Eliza dziś ma do Włoch wyiechać.

W Akwisgranie ogłoszono, iż żadnemu mieszkańcowi w departamencie Rery nie wolno na przyszłość nosić obcey kokardy lub munduru. Szkoły, w których nie uczą ięzyka Francuzkiego, będą zamknięte, &c.

Do Bordeaux przybył statek z 40 podróżnemi z Ameryki.

Margrabia Almenara, Hiszpański minister wewnętrzny, przybył tu z Madrytu.

Z Londynu d. 15. Sierpnia.

(Przez Francyą.)

Wypis z listu z Portugalii; z głowney kwatery d. 27 Lipca.

Dwie nasze ostatnie utarczki z nieprzyiacielem pomnożyły tylko niecierpliwość walecznych naszych żołnierzy, aby się nieprzyiaciel zbliżył. Massena rozkazał na około nas w różnych stronach ogromney sile czynić poruszenia i nie ma wątpliwości, iż nieprzyiaciel trudni się mocno wtargnieniem do Portugalii. W tey chwili stoi spokoynie; lecz iest to cisza, która zwykła burzę poprzedzać. Nie trwożemy się iednak i nie widać naymnieyszego zrażenia w woysku Angielskim, lubo znayduie się dosyć krzyczących, którzy pragną powrotu do Anglii i którym podobno nigdzie nie będzie dobrze. Liczemy 27,000 ludzi, lecz nie mamy tyle chorych, iakbyśmy ich mieli, gdybyśmy w takiey liczbie w Irlandyi stali. Woysko ma dobre kwatery i żywności podostatkiem. Nieprzyiaciel nie może się wcale łatwego spodziewać zwycięztwa. Wiemy z pewnością, iż po kilka razy zawiesił wykonanie swoich planow i nie raz ie odmienił. Mamy bardzo

dokładne doniesienia, które, iak się zdaie, pochodzą od wysokich officerow przy woysku Francuzkim.

Tu dodaie Monitor następniący przypisek:

"Kiedy tak dobrze iesteście wszystkiego wiadomi, dla czegoż zostawiliście dywizyą Jenerała Craufurd w tak niebezpiecznem położeniu, którey Xzę Eschingi o mało w niewolą nie zabrał, i tak wielką zadał iey klęskę? Nie należał by się wcale dziwić, gdy nam donosicie, iż wasz Jenerał Wellington posiada nad naturalną siłę w bronieniu się; bo iuż to officer od głównego sztabu Xcia Esslingi uciec miał i z wszystkiemi taiemnicami woyska do Londynu przybydź; iuż uciec miał pułkownik i 3 sztabowych officerow do Kadyxu. Tym sposobem całe woysko Francuzkie w krótce do was przeydzie! Wiele owszem rodowitych Anglikow i Szkotow przyymuie u posiłkowych naszych korpusow służbę. Jeżeli Francuzi tak łatwo uciekaią, dla czegoż nie możecie z 20 do 30.000 nieszczęśliwych, których skupionych na okrętach trzymacie, choć kilku, nie tylko pieniądzmi, ale innemi sposobami do swey służby nakłonić? Dla czegoż trzymani na okrętach przed Kadyxem ieńcy odrzucaią wszystkie wasze obietnice i wolą się z tysiącznem niebezpieczeństwem na wolność wybiiać? Przy posiłkowych korpusach Angielskich mało znayduie się Fransuzow; ale przy posiłkowych korpusach Francuzkich znayduie się wiele Anglikow. Pułki Irlandzkie liczą teraz do 3000 Anglikow lub Szkotow, którzy zaciągnionemi są z pomiędzy jeńcow. Zaiadłość pomiędzy Anglikami i Irlendczykami tak iest wielka, iż 1800 Anglikow i Szkotow, którzy z Irlandczykami razem służyli, musiano od ostatnich odłączyć, gdyż codziennie się z sobą bili. Jeżeli z batalionu, który utworzony został z zbiegow Niemieckich i Pruskich, który żołnierz ucieczce, nie można się dziwić; ale Europa wie, że rodowici Francuzi nie uciekaią. Co się tyczy dużenia, iakoby officerowie głównego sztabu Francuzkiego z nieprzyiacielem korrespondowali; obroty nawet nieprzyiacielskie okazuią, że to iest fałszem. Wszystko co Anglicy drukowali względem Walchern, Antwerpii, kampanii Jenerała Moore, kampanii do Talawera, okazuie, iż Anglicy nic nie wiedzieli i nie wiedzą co się dzieie, &c.,,

Odebraliśmy z Paryża wyrok, tyczący się pozwolenia wprowadzania niektórych osadowych towarow do Francyi, i list Ministra zagranicznych związkow do Jenerała Armstrong. W obu tych pismach nie znaydujemy nic takiego, coby usprawiedliwiało szczególnieyszą radość, którą tu przed dwiema dniami na odebraną pierwszą wiadomość o tych rozrządzeniach, okazano. Ani w wyroku, ani w liście Ministra nie znayduiemy naymnieyszego podobieństwa, ażeby Napoleon odstąpił od swego systematu lub odstąpić myślał. Znayduiemy owszem w obu pismach nowe zatwierdzenie tegoż systematu i usprawiedliwienie zasad, na których się wspiera. Wyrok zdaie się od samego Napoleona pochodzić. Pozwala w prawdzie wprowadzać osadowe towary; lecz rozumie się, choćiaż to wyrażone nie iest, iż dawnieysze przepisy ściśle zachowane zostaną. Jeżeli o wprowadzonych towarach będzie podeyrzenie, iż z nieprzyiacielskiego pochodzą kraiu lub nieprzyiacielską są własnością lub oświadczenie nie będzie rzetelne, tedy będą skonfiskowane. Nie iest to więc wielka dla handlu ulga. Oświadczenie względem warunkowego cofnienia wyrokow Berlinskiego i Medyolańskiego nie iest nowością; czynione bowiem nie raz iuż było Amerykańskiemu posłowi. Odwołaż także Rząd Angiel-

ski gabinetowe swoie rozkazy? My umiema my, że nie; wszakże Napoleon nie przestałby na samem odwołaniu. Położył on bowiem za warunek, na który wie dobrze, iż żaden minister Angielski nie zezwoli, to iest zrzeczenie się zasad blokady, którym winniśmy po większey części przewagę naszą na morzu. List do Jenerała Armstrong iest z resztą tak podstępnem pismem, iaki emógł tylko rząd Francuzki kiedy wydać. Cel iego zdaie się więcey dążyć do zapalenia woyny lub ożywienia Francuzkiey partyi w Ameryce, niżeli zagodzić sprzeczny punkt w polityce. Napoleon nie zdaie się patrzeć z ukontentowaniem na zniesione embargo. Włożony sekwestr na okręty Amerykańskie w Francyi był skutkiem tego embargu; lecz nie widziemy, ażeby uczynione było iakowe oświadczenie do powrotu tych okrętow. Domyślamy się tylko, iż zwrot onych zależy od postanowienia, iakie rząd Amerykański na uczynione wezwanie przedsięweźmie, to iest czyli wyda nam woynę.

Gazeta *Times* wyraża z tego powodu: Zjednoczone stany nie wiele zyskaią na teraźnieyszych stosunkach z Francyą, bo chociaż im wolno będzie posełać okręty do Europy, to Angielskie magazyny, które zapełnione są osadowemi towarami, opatrzą w nie pierwey Francyą i Hollandyą, nim się Amerykanie o tem dowiedzą.

Monitor dodaie tu następuiący przypisek: "Czas to okaże. Cieszy nas wszelako, iż sami Anglicy wyznaią nakoniec, iż magazyny ich zapełnione są osadowemi towarami. Dodać tu możemy, iż te zapchane osadowemi towarami magazyny posłużą za zakład będących w biegu w Anglii bankowych papierow. Dogodną w prawdzie byłoby dla Anglii rzeczą, gdyby te pełne kawy, cukru i bawełny magazyny znalazły pokup, gdyż tem sposobem podniosłyby się ich papiery, które codziennie spadaią."

Mowią, iż rząd nasz zezwolił na propozycyą rządu Francuzkiego, ażeby Hiszpanie i Portugalczykowie, którzy znayduią się w niewoli Francuzkiey wymienione i zostali za większą liczbę w ręku naszych znayduiących się Francuzkich jeńcow. Miano także z naszey strony zezwolić, iż nayprzod Hiszpanie i Portugalczykowie, a potem Anglicy odesłanemi zostaną.

Z Kadyxu donoszą, iż przed tem miastem nie znayduie się iak 15,000 Francuzow, i że kilkunastu zbiegow, pomiędzy któremi 2 Francuzkich kapitanow i ieden podpółkownik przybyło do Gibraltaru.

Monitor dodaie tu następuiący przypisek: "Widzieć tu można iak bardzo natrząsaią się z ludu Angielskiego! Od 3 miesięcy przybyło 80 Angielskich zbiegow do woyska Portugalskiego i to wszyscy Anglicy, których dodano do legii Hanowerskiey."

Tymczasowa junta prowincyi Rio de la Plata w Buenos Ayres wydała wyrok pod d. 28, ażeby woysko czyniło juncie takie same honory, iak dawniey wicekról wi.

Z Medyolanu d. 19. *Sierpnia.*

Wczoray oglądał Wicekról tuteyszy telegraf. Jest on iuż zupełnie urządzony i w ustawicznem zostaie ruchu z Wenecyi do naszego miasta, a ztąd do Paryża. Przezeń mamy z Wenecyi w pół godziny, a z Paryża w pięć kwadransy wiadomość.

Z Rzymu d. 16. *Sierpnia.*

Przez wyrok pod d. 26 Lipca wyznaczył J. C. K. Mość pół miliona frankow, dla założenia w Rzymie ręk dzielni, zachęcenia do plantowania bawełny około Rzymu, tudzież zrobienia powietrza zdrowszem i pomnożenia rolnictwa.

Pod czas wczorayszey uroczystości urodziu Napoleona Wielkiego, wydano bezpłatnie z d mu pożyczki pomnieyszne zastawy, a dziś rozdawano nagrody uczniom pięknych kunsztow.

Z Neapolu d. 16. Sierpnia.

Pisma tuteysze wyrażaią, iż Kapitan okrętowy Caraccioli przez nieszczęśliwą rozprawę d. 25 Lipca przy Amantea nie ściągnął na siebie naymnieyszey nagany. Usiłował on d. 24 w wieczor kilkokrotnie dostać się do zatoki Eufemia, gdzie pod nadbrzeżnemi batteryami znalazłby był bezpieczeństwo dla swey flotylli; lecz Angielskie okręty zask czyły mu drógę. Po części zabr na, po części zniszczona flotylla nasza, składała się oprocz zbroynych szalup z pewney liczby barkow, wyładowanych ammunicyą, lekką artylleryą i żywnością dla woyska. Ang'iey zaprowadzili zaraz zabrane szalupy i barki do Messyny, gdzie znayduie się teraz Królewicz Następca tronu *Sycyliyskiego.* Poniesiona ta strata w krotce naprawioną będzie i nie ciągnie żadnych innych za sobą skutkow, iak tylko spoźnienie wyprawy do Sycylii.

D. 7 b. m. posłali znowu Anglicy 55 zbroynych statkow przeciw stoiącey przy Pizzo części naszey flotylli. Kapitan Bonssain popłynął na p zeciwko nich, i po trzech godziney walce musiały się cofnąć z stratą kilku łodzi. Nasza strata składała się z 5 ludzi.

W niższych Włoszech panuią teraz nieznośne upały, a do tego brakuie lodu, który dawniey dostać można było z góry Etny w Sycylii.

Dla X ia Otrantu (Fouché) który mieszkać tu będzie iako prywatny, dom naięto.

Z Aszaffenburga d. 27. Sierpnia.

Wielki Xżę nasz wydał teraz edykt urządzaiący W. Xięstwo Frankfortskie, które składa się z miasta i okolic Frakfortu, Xięstwa Aszaffenburskiego, większey części Xięstwa Fuldy, większey części Xięstwa Hanau i miasta Wetzlar. Kontyngens Xięstwa wynosi 2800 ludzi. Po śmierci panuiącego Xcia spada W. Xięstwo na Xcia Eugeniusza Napoleona, Wicekróla Włoskiego i na iego potomkow płci męzkiey, a w niedostatku tych przypada do korony Cesarskiey. Jak tylko arcybiskupie siedlisko z Ratysbony do Frankfortu przeniesione zostanie, ob wiązany iest przyszły W. Xżę Arcybiskupowi, którego na tę godność powoła, płacić corocznie po 60,000 frankow. Następcy przyszłego W. Xcia winni są dopełniać na wieczne czasy tego obowiązku, stosownie do 4go artykułu umowy pod d. 19 Lutego 1810. Donacye, które Nayiaśnieyszy Cesarz, aż do summy 600,000 fr. rocznego dochodu w dobrach Xięstw Fuldy i Hanau poczynił, potwierdzamy i zapewniamy. Donataryuszowie używać będą tych dóbr iako prawdziwey własności, która do 10 lat nie może bydź żadnemi nowemi podatkami obciążona. Mogą także własne te dobra sprzedać, bez żadney od tey sprzedarzy opłaty, stosownie do umowy pod d. 19 Lutego 1810. Starać się będziemy, aby długi, któremi kraie W. Xięstwa są obciążone, rzetelnie zapłacone zostały. Oznaczamy na czas naszego życia na utrzymanie naszego dworu, na zapłacenie dworzan, służących, stoł, staynie, koszta podroży, podarunki i utrzymanie Naszey osoby roczną summę 350,000 zł. ryńskich, która to summa z dochodow lasow, dóbr i innych dochodow będzie Nam kwartalnemi ratami z kassy jeneralney wypłacana. W wstępie do tego edyktu wyrażono. Z wszystkich konstytucyy, które winny swoy byt Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Napoleonowi

naydogodnieyszą zdaie się bydź dla naszego państwa konstytucya Westfalska. Jest ona dziełem Cesarza; napisaną została dla kraiu Niemieckiego, i pod rządem Króla Hieronima Napoleona okazu ą się widoczne z niey korzyści.

Z Frankfortu d. 30. Sierpnia.

Głowna kwatera weyska Francuzkiego w Niemczech wyruszyła dziś stąd do Hanoweru. Jenerał dywizyi, Hrabia Campans, co do swoiey osoby pozostanie tu ieszcze, iak mowią, 5 lub 6 dni, dla uregulowania oddania różnych kraiow Bawaryi i Wircburgowi. Dywizya Jenerał Friant wyszła iuż do Hanoweru.

Trudnią się teraz wyporządzeniem byłego domu Niemieckiego, w którym umieszczone zostaną podług nowego urządzenia prefektura, naywyższy sąd appelacyyny i kancelarya rządowa. Dotychczasowy Radca stanu, Baron Eberstein, obeymie, iak mowią, wydział spraw zagranicznych i otrzyma tytuł Ministra sekretarza stanu.

W krotce oczekuiemy tu Xcia Pontekorwo.

Panna Bourgoing przybyła tu z Kassel.

Podług listow z Austryi każdy pułk piechoty składać się na przyszłość będzie z 12 kompaniy fizylierow i 2 grenadyerow; pierwsze mieć będą po 120, drugie po 100 ludzi. Do każdego pułku przydane będą dwa batalio ny milicyi (Landwehr) które nosić będą nazwisko cyrkułowych batalionow; nadliczbowi officerowie wszystkich pułkow umieszczonemi będą w tych batalionach. Żołd officerom płacony będzie w iedney części w konwencyyney monecie, a w dwoch w bankocetlach podług biegu. Wszyscy weterani będą rozpuszczeni; wszyscy żołnierze cudzoziemcy czyli ukończyła im się lub nie kapitulacya będą od służby oddalonemi. Wszyscy cudzoziemscy officerowie, którzy żądać będą uwolnienia od służby, maią go natychmiast otrzymać. W każdym pułku nie będzie na przyszłość tylko 6 chorążych.

Z Saxonii d. 28. Sierpnia.

Hrabia Gottorp, Gustaw Adolf, odwiedził w Wittenbergu mieszkanie Marcina Lutra i napisał swoie imie obok imienia Piotra Wielkiego. Odwiedził także grób iego i rzekł do Doktora . . . . . między inn emi: "Godność panuiącego podobna iest do sznurka korali, który szkli się pięknie, ale nie iest niedorozerwania.,,

P. Cölln poiechał z Gera do Jena, a nadchodzącą zimę przepędzi w Lipsku. Pracuie on teraz nad 3 nowemi dziełami, z których iedno zawierać będzie iego obronę, przeciw czynionym mu zarzutom.

Z Sztokolmu d. 24. Sierpnia.

Zaraz po obraniu Następcą tronu Xcia Pontekorwo mianował J. K. Mość admirała Hrabiego Wachtmeister, naywyższym dowodzcą na wyspie Gothland, który tam natychmiast zaraz poiechał.

Kommissya Pomorska odebrała rozkaz, aby do Oerebro przybyła, dokąd udą się we wtorek.

Podróżny, który w tych dniach przybył z Finlandyi, przywiozł wiadomość, iż Rossyanie zaczęli rozbierać twierdzę Sweaborg, iż że nagle przerwano budowę każdego domu w Abo.

Życzący sobie od 1go Października roku bieżącego trzymać Gazetę Krakowską, raczą się wcześnie zgłaszać. Cena kwartalna Gazety iest tu w Krakowie bez poczty zł. pol. 13 i gr 15 w monecie, a po prowincyach z pocztą zł. pol. 15, naddaiąc cokolwiek nad tę cenę Pocztmistrzom za dostawianie Gazety.

DODATEK

DO № 74.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 16. WRZEŚNIA 1810.

Z Warszawy d. 11. Września.

Przed kilku dniami ziechał z Drezna do tuteyszey stolicy JW. Jenerał Watzdorff, iadący do Peterzburga, iako nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Nayiaś. Króla Jmci Saskiego, przy Nayiaś. Imperatorze Rossyyskim. — W niedzielę z rana, zaproszony od JO. Xcia naczelnego Wodza woysk Polskich, był obecnym na wielkich obrotach woiennych, odbytych na błoniach pod Warszawą przez 9 batalionow piechoty i kilka szwadron w jazdy, iako to, artylleryi konney, kiryssierow i ułanow z pułku dowodztwa W. Pułkownika Trzecieskiego. Piękna postawa tego woyska i dokładność w czynieniu rozlicznych obrotow, uczyniły rzeczonemu jenerałowi to widowisko nader przyiemnem. — Wczoray JW. Minister sprawiedliwości dał u siebie wielki obiad dla tegoż Jenerała.

Z Lipska d. 29. Sierpnia.

Onegday przybył tu Hrabia Gottorp, Gustaw Adolf, i udał się do Weimar, dokąd ma także ziechać iego małżonka.

Z Oerebro d. 25. Sierpnia.

Wszystkie klassy ludu okazuią naywiększą i iednostayną radość z powodu obrania Następcą tronu Xcia Jmci Pontekorwo. Konstytucyyny wydział podał iuż stanom proiekt względem porządku następstwa i zapewnienia, które Następca tronu podpisze, który stany zapewne przyymą. Wszystkie wydziały seymowe są teraz bardzo czynne, i gdy inne stany przystąpiły do propozycyi stanu chłopskiego, aby nie rozwiązane na ostatnim seymie pytania zostawić do zwyczaynego przyszłego seymu, spodziewać się zatem należy, iż teraźnieyszy seym ukończy się za 4 lub 5 tygodni.

Jutro wyieżdża J. K. Mość do wsi o 2 mile stąd leżącey Frotina, gdzie ziedzie także Królowa Jmć.

Dwor nasz zawdział żałobę z powodu śmierci Królowey Pruskiey.

Z Panczowy d. 27. Sierpnia.

Podług doniesień z Serajewy Weżyr Trawnicki odebrał od W. Sułtana Machmuda rozkaz, aby iak nayprędzey zebrał z kapitaniy powiatowych 10 do 15,000 woyska i niezwłocznie wyprawił ie nad Dźwinę. Jakoż d. 10, 11 i 12 b. m. wyruszyły tam wspomnione woyska. Rzeczony Weżyr póki nie ukończy zupełnie danego sobie zlecenia powierzył tymczasowo dowodztwo nad tem woyskiem Baszy Zwornickiemu. Doniesienia z Belgradu po-

twierdzaią tę wiadomość, i dodaią, iż Turcy szańcuią się powyżey Szabaczu. D. 19 strzelały do siebie obustronne woyska przez rzekę.

Wezyr Nissy mianowany iest firmanem W. Sułtana naywyższym dowodcą woysk, które zgromadzaią się w tey okolicy i co do działań woyskowych znosić się ma z W. Wezerem, Jusuf baszą. Do Widynu i Nissy przybyło niedawno wiele dział, żywności i ammunicyi. Między 20 i 21 b. m. załoga Turecka zrobiła z Prahowa w 700 ludzi wycieczkę; lecz odparli ią natychmiast Rossyanie, przyczem zdobyli 3 chorągwie i 50 do 60 ludzi zabrali w niewolą.

Z Hermanstadtu d. 20. Sierpnia.
(Z Gazety Prezburskiey.)

Dziś rozdane uroczyście zostały przez dowodzącego tu tymczasowo Feldmarszałka porucznika, Barona Szent-Kereşti, pomiędzy walecznych żołnierzy stoiącego tu załogą Siedmiogrodzkiego pułku piechoty Benjowskiego, którzy dobrze popisali się w ostatniey kampanii, wyznaczone od J. C. K. Mci honorowe medale i nagrody w złocie. Zaszczyceni medalami żołnierze wezwanemi zostali wraz z officerami sztabu na obiad do dowodzącego Feldmarszałka.

Rzadko bardzo dowiaduiemy się teraz o woiennych zdarzeniach w sąsiedzkim kraiu, co dowodzi, iż nieszczęści się orężowi Rossyyskiemu. Potwierdza si tylko, iż szturm przeciw Ruszczukowi, którym sam Jenerał Kamiński kierował, od załogi Tureckiey, która z naywiększą zaciekłością walczyła, tak daleko odparty został, iż Rossyanie w samych zabitych przeszło 7000 ludzi utracili, pomiędzy któremi znayduie się około 500 officerow, Jenerałowie Xiążę Mężykow i Siwers, nie licząc ciężko ranionych i poymanych. Jenerał Bachmet iest tak bardzo raniony, iż wątpią o iego wyzdrowieniu.

O wyyściu Rossyyskiey floty przeciw Tureckiey sile morskiey, która nietylko utrzymuie się w stanowisku pod Warną, ale wysełała oddziały wzdłuż nadbrzeża Bulgaryi i daley, nic nie słychać. Zdaie się nawet, iż Rossyyska siła morska nie potrafi tak prędko nabydź przewagi na czarnem morzu, bo choćiażby i pobiła flotę Turecką, tedy ta okoliczność poda tylko pożądany powod Anglikom do rozszerzenia swey siły morskiey i na tem morzu. Flotta Turecka przecina dowóz żywności morzem Rossyanom.

Woysko W. Wezyra otrzymało znaczne posiłki; mowią nawet, iż nastąpi powszechne uzbroienie wszystkich Muzułmanow. Zakomtsi Turcy Azyatyckich prowincyy wspieraią W. Sułtana pieniądzmi, bronią i ludźmi. Pomimo wielkich tych uzbraiań Porty, mowią tu iednak o układach, które rozpoczęte bydź maią z dworem Peterzburskim. Woysko Rossyyskie otrzymało znowu znaczne posiłki i znayduie się teraz w stanie walczenia.

Z Konstantynopola d. 26. Lipca.

Podług doniesień z Persyi wystawiło to mocarstwo w wybuchłey na nowo woynie z Rossyą 100,000 woyska.

DONIESIENIA.

Sąd Kryminalny Podsędkowski w Krakowie

Powołuie ninieyszym Maryannę Jęczmeńska, Przebrzcinkę, o morderstwo zdradzieckie i naięte obwinioną, w dniu 15 Lipca 1809 z areszt w kryminalnych Krakowskich zbiegła, ażeby celem dania na obwinienie odpowiedzi, naydaley w przeciągu dni 60 tu w Sądzie stawiła się. — W Krakowie d. 30 Sierpnia 1810.

Więckowski, Podsędek Kryminalny.

Przez Sąd Podsędkowski Kryminalny Krakowski.

Haldmiski, Z. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do publiczney wiadomości: iż w dniu 15tym t. m. odprawiać się będzie w Radomiu licytacya na dostarczenie za naymnieyszą cenę do magazynow w Departamentu Radomskiego w Staszowie, Kozienicach i Radomiu owsa i siana. — Chęć liwerowania maiący, stawić się mogą do takowey licytacyi w przyzwoite Vadium zaopatrzeni. W Krakowie d. 5 Września 1810 roku.

Wodzicki, Z. P.

Wroński, S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do powszechney wiadomości: że na dniu 18 b. m. i roku o godzinie 9tey z rana, będzie w wydziale żywności Prefektury Departamentu Krakowskiego, przedsięwzięta licytacya na dostawianie mięsa potrzebnego dla woysk w Krakowie stoiących, przez miesiąc Październik r. b. — Chęć licytowania maiący w summie złotych Polskich 2000 na kaucyą służyć maiącą opatrzeni, w wymienionym czasie i mieyscu znaydować się zechcą. — W Krakowie dnia 5 Września 1810 roku.

Wodzicki, Z. P.

Wroński, S. J.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż licytacya ruchomości, po niegdy Teressie z Bronickich Ochockiey pozostałych, iako to: bydła, owiec, różnych sprzętow gospodarskich, powozow, meblow, i t. d. na dniu 26tym miesiąca Września roku bieżącego o godzinie 9tey z rana we wsi Kobierzynie za Wisłą w Powiecie Krakowskim położoney, za gotowe pieniądze w monecie srebrney grubey odbywać się będzie.

Dan w Krakowie dnia 13 Września 1810 roku.

Flaryan Choynacki, Notaryusz Dep. Krak.

Prezes Trybunału Cywilnego 1szey Instancyi Departamentu Krakowskiego podaie do wiadomości, iż gdy mianowani od JW. Ministra Sprawiedliwości Urzędnicy w Etacie sądowym Departamentu Krakowskiego, iako to: Ur. Hipolit Sierakowski, Pisarz Sądu Pokoiu w Powiecie Olkuskim; Franciszek Wiśniowski, Pisarz sądu Pokoiu w Powiecie Krzeszowskim; Michał Rozłucki, Podpisarz Sądu Pokoiu Powiatu Hebdowskiego; Stanisław Korytko, Podpisarz Sądu Pokoiu Powiatu Szydłowskiego; Jędrzey Kossowski, Notaryusz Powiatu Hebdowskiego; Mikołay Kostrzycki, Kancellista przy Sądzie Pokoiu Pow. Olkuskiego, Ignacy Wnerowski, Burgrabia Sądu Pokoiu, Pow. Krzeszowskiego; Stanisław Miialski, Patron przy Trybunale Krakowskim. Do tych czas po odebraniu Dekretow mianowań swoich i wykonania przysięgi się nie zgłosili, a mieysce pomieszkania ich nie iest wiadome. Przeto wzywaią się, aby w przeciągu czterech tygodni się insynuowali, inaczey JW. Ministrowi doniesieni będą, i skutki ztąd wynikaiące sami sobie przypiszą.

Dan w Krakowie d. 29 Sierpnia 1810 roku.

Nikorowicz Prezes.

Matakiewicz Sekretarz.

Sąd Sprawiedliwości Kryminalny Departamentow Krakowskiego i Radomskiego.

Podaie do publiczney wiadomości, że Podsędkowie Kryminalni w Jędrzejowie W. Głombik, w Sandomierzu W. Godlewski, w Radomiu W. Raciborski, dnia 1go Września b. r. znaydowali się maią, w interessach tedy do tego wydziału należących tam się udawać należy.

W Krakowie d. 24 Sierpnia 1810.

Piekarski.

J. Rogalski.

Ces. Król. Szlachecki Sąd Lwowski sukcessorom Tomasza Tyszkowskiego, iako to: Xiędzu Mikołaiowi Izdebskiemu, Teodorowi Jordanowi, Andrzeiowi Kuczkowskiemu, Michałowi Kochanowskiemu, Antoniemu Niemierzycowi, Maryannie Otwinowskiey i sukcessorom Mikułowskiego, Józefowi Rudnickiemu, Kazimierzowi Strzyżowskiemu, Sołtykowi Kasztelanowi, Tarłom braciom i siostrom, Franciszkowi Zieliński emu, czyli iego dziedzicom i Xiędzu Sebastyanowi Sierakowskiemu, nieprzytomnym i z mieysca pomieszkania nieznanym, także z pomiędzy sukcessorow Katarzyny niegdyś Kossakowskiey, Maryannie Grabowskiey w krajach zagranicznych mieszkaiącey, niniejszym sądowym obwieszczeniem, to iest, Edyktem czyni wiadomo: iż ze strony massy sukcessyonalney po niegdyś zmarłym Stanisławie Kossakowskim, ustanowieni dobr Administratorowie, Jan Jordan i Władysław Komar, także prawny zastępca massy krydalney Prota

Potockiego Adwokat Moszyński pod d. 1 Września 1808 do Nru 28 528, tudaież pod d. 21 Maia 1809 do Nru 17 274 do tegoż Sądu swe prożby wnieśli o połączenie przez zwyż rzeczonych wierzycieli summ onym z wyżey rzeczony massy sukcessyonalney należących. — Przeto Sąd wyżey wspomniony do takowey prożby przychylaiąc się, procz wierzycieli w tym kraiu osiadłych, i z mieysca ich mieszkania znanych, d lszym wierzycielom massy krydalney Prota Potockiego na wniesionych do massy sukcessyonalney Kossakowskiego summ ch 1,630,427 zł. pol. 20 gr. wynoszących, umieszczonym, a do tych czas o odebranie kapitałow swoich, niezgłaszaiącym się, iako to: sukcessorom Tomasza Tyszkowskiego, w summie 85,185 złp. Xiędzu Mikołaiowi Izdebskiemu w summie 339 dukat. 18 złp. 29 gr. to iest, rachuiąc dukat po 19 złp. 6459 złp. 29 gr. Teodorowi Jordanowi w summie 330 duk. 16 złp. 22 gr. czyli 6286 złp. 22 gr. Jędrzeiowi Koszkowskiemu w summie 352 dukat. 12 złp. 16 1/2 gr. czyli 6700 złp. 16 gr. Michałowi Kochanowskiemu w summie 836 duk. 15 złp. 28 gr. to iest: 15,897 złp. 28 gr. Antoniemu Niemierzycowi w summie 679 duk. 16 zł. pol. 27 gr. Maryannie Ottwinowskiey i sukcessorom Mikułowskiego w summie 321 duk. 4 złp. 29 gr. czyli 6103 złp. 29 gr. Józefowi Rudnickiemu w summie 719 duk. 6 złp. 20 1/2 gr. czyli 13,667 złp. 20 1/2 gr. Kaźmierzowi Strzyżewskiemu w summie 918 duk. 11 zł. 29 gr. czyli 17,453 złp. 29 gr. W. Xiędzu Sebastyanowi Sierakowskiemu w summie 692 duk. 2 złp. 2 gr. czyli 13,150 złp. 2 gr. Kasztelanowi Sołtykowi w summie 417 duk. 12 złp. 5 gr. czyli 7935 złp. 5 gr. Tarłom braciom i siostrom w summie 467 duk. 1 złp. 27 gr. czyli 8884 złp. 27 gr. Franciszkowi Zielińskiemu czyli iego dziedzicom w summie 7206 duk. 16 złp. 10 gr. czyli 136 930 złp. 10 gr. także sukcessorom Katarzyny Hrabiny Kossakowskiey na dobrach sukcessyonalnych ś. p. Stanisława Kossakowskiego tabularnie zabezpieczoney, iako to: Maryannie Hrabinie Grabowskiey za granicą w wsi Teolin w Litwie w powiecie Imperatorsko-Rossyyskim Wołkoweckim mieszkaiącey w summie 20,000 i 60 000 złp. Summy te sądownie wypowiada, z tem ostrzeżeniem, iż gdyby powyżey rzeczeni wierzyciele swoich dopiero wytkniętych kapitałow w przeciągu dni 90 przez prożbę należycie ułożoną i do tuteyszego Sądu podać się maiącą nie podnieśli, rzeczone kapitały w sądowym depozycie od massy sukcessyonalney Stanisława Kossakowskiego odłączone, na imie wierzycieli, którym przynależą, w xięgi depozytowe wpisane i na imie tychże wierzycieli zawsze zachowane będą, a tak summy te bezużytecznie z ich szkodą w depozycie pozostaną, prowizye zaś dalsze od nich narość mogące ustaną. O tem ninieyszym rozporządzeniu uwiadomiaią się przez obwieszczenie wszyscy powyżey wyliczeni wierzyciele, stanowiąc każdemu do tey czynności sądowego zastępcę, i tak: Maryannie Hrabinie Grabowskiey w osobie Adwokata Minasiewicza, Franciszkowi Zielińskiemu, czyli iego sukcessorom, iako też i W. Xiędzu Sebastyanowi Sierakowskiemu w osobie Adwokata Chrystianiego, którému za substytuta Adwokat Manugiewicz dodaie się, a sukcessorom Tomasza Tyszkowskiego w osobie Adwokata Olszewskiego, innym zaś w osobie Adwokata Skolimowskiego z tym dodatkiem, iż termin 90 dni do odebrania rzeczonych kapitałow przeznaczony, od dnia zawieszenia w mieyscu sądowym ninieyszego obwieszczenia, ma bydź rachowanym. Na ostatek obwieszczenie ninieysze do gazet Lwowskich, Wiedeńskich, Krakowskich i Warszawskich podaie się. Dan w Lwowie d. 7 Sierpnia 1809.

Każdemu, komu o tem wiedzieć należy ninieyszym z strony Sądu tuteyszego wiadomo się czyni, iż w depozycie Sądu tego znayduie się kwota 40 zł. pol. w srebrney monecie, która z bankocetla roku 1810 znalezionego, pochodzić ma; a gdy dotąd właściciel tey summy nie iest wiadomy, wzywa się przeto każdy, do takowey prawo sobie roszczący, aby w przeciągu roku iednego od dzisieyszey datty po też tu się zgłosił, i prawo własności udowodnił, inaczey po upłynionym czasie zadawnienia, stosownie do przepisow, ta skarbowi publicznemu przysądzona będzie.

Piekarski.

Z Rady Sądu Kryminalnego Krakowskiego d. 11 Sierpnia 1810.

J. Rogalski.